

NAMAZ İNSANLARI KÖTÜLÜKLERDEN ALIKOYAR

İbadetlerin en temel hedefi, bireyin kulluk ve sorumluluk şuurunu geliştirmek; kişiyi Allah dışında başka varlıklara kul olmaktan kurtarıp özgürlüğe kavuşturmak, manevî ve ahlâkî açıdan tekâmül mertebesine çıkartarak mutlu olmasını sağlamaktır.

İbadetlerin yalnızca şekil bakımından rükün ve şartlarını ifa etmekle bu gaye gerçekleşmez. Yüce Rabbimiz Kur'ân-ı Kerim'de : **“Vay haline o namaz kılanların ki, onlar namazlarının özünden uzaktırlar.”**¹ buyurmaktadır. Bu surenin sonraki âyetlerinde onların gösteriş düşkünü oldukları, hayır ve yardım etmeye yanaşmadıkları tam tersine engel oldukları belirtilmektedir. Hz. peygamber (s.a.s.) de **“Nice namaz kılanlar var ki, yorgunluktan başka namazından elde ettiği bir şey yoktur.”**² buyurmuştur.

Başkalarına kendini beğendirmek ya da gösteriş niyetiyle yapılan ibadetlerin Yüce Rabbimizin yanında bir kıymeti yoktur. Bu konuda Hz. Peygamber (s.a.s) **“Amellerin Sonuçlarına göre değerlendirileceğini”**³ buyurmuştur. Halis niyetle yapılan ibadetlerin insanın söz ve davranışlarında olumlu yönde sonuçlar doğurması beklenir. Şayet böyle olmuyorsa ortada bir yanlış var demektir. Kişinin niyetini ve amelini gözden geçirecek muhasebesini yapması gerekir. Dolayısıyla ifa edilmiş veya edilecek namazlar kişiyi kötülüklerden alıkoyarak iyiliklere ve hayra yönelmelidir. Zira Yüce Allah, Kur'ân-ı Kerim'de; **“...Kuşkusuz namaz hayâsızlıktan ve kötülüklerden meneder. Allah'ı anmak her şeyden önemlidir. Allah yaptıklarınızı bilir”**⁴ buyurmuştur.

Allah'ı hatırlamadan, kötülüklerden sakınmadan şuarsuzca kılınan namaz Allah katında makbul değildir. Çünkü Yüce Rabbimiz âyet-i kerimede, **“Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir.”** Buyurmakta ve Yüce Rabbimiz ayeti kerimede; **“Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz erdemlilik değildir. Asıl erdemli kişi Allah'a, âhiret gününe, meleklerle, kitaba ve peygamberlere iman eden; sevdiği maldan yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, yardım isteyenlere ve özgürlüğünü kaybetmiş olanlara harcayan; namazı kılıp zekâtı verendir.”** buyurmuştur. Namaz veya diğer ibadetlerin makbul olunması, kişinin sağlam bir iman ile birlikte iyi, doğru ve güzel şeylere yönelmesine bağlıdır. Diğer bir ifadeyle iyi bir insan olabilmek için inanç ve ibadetlerin yanında fiillerimiz ve hareketlerimiz de ehemmiyet taşımaktadır. Zira Efendimiz (s.a.s.) **kulun Rabbine en yakın olduğu an namazda secdeye vardığı an olduğunu haber vermiş,**⁵ başka bir rivâyette ise **namazın müminin miracı olduğunu** ifade etmiştir.⁶

Ruhu arındıran, kalbi nurlandıran, kişiyi Allah'ın huzuruna yükselten namaz, İslâmın beş şartından ikincisi, imandan sonra farzların en mühimi olan bir ibadettir. Nitekim Peygamberimiz (s.a.s.): **“Namaz dinin direğidir, kim onu terk ederse dinini yıkmıştır”**⁷ buyurarak, namazın çok önemli bir ibadet olduğuna dikkat çekmiştir. Ayrıca namaz, kişiye beden ve ruh temizliğini kazandırarak günahlardan arındırarak cennete girmesine vesile olur. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.s.): **“Sizden birinizin kapısının önünde bir nehir aksa ve bu nehirde her gün beş kere yıkansa, acaba üzerinde hiç kir kalır mı, ne dersiniz?”** Ashâb: **“Bu hal, onun kirlerinden hiçbir şey bırakmaz!”** dediler. O (s.a.s.):

¹ Maûn 107/4-5.

² İbn Mâce, Sıyam,21; İbn Hanbel,II/373.

³ Buhârî, Bed'ü'l-vahy 1, İmân 41, Nikâh 5, Menâkıbu'l-ensâr 45, İtk 6, Eymân 23, Hiyel 1; Müslim, İmâret 155. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Talâk 11; Tirmizî, Fezâilü'l-cihâd 16; Nesâî, Tahâret 60; Talâk 24, Eymân 19; İbni Mâce, Zühd 26.

⁴ Ankebût 29/45.

⁵ Müslim, "Salât" 215; Nesâî, "Mevâkîf" 35.

⁶ Râzî, et-Tefsîrü'l-Kebîr, I/226; Alûsî, Rûhu'l-Meânî, X/453.

⁷ Hâkim, Şua'bü'l-İmân, III/1077; Beyhakî, Şua'bü'l-İmân, 2807.

*“İşte bu, beş vakit namazın misalidir. Allah beş vakit namaz sayesinde bütün günahları siler”*⁸ buyurdu.

Dolayısıyla namaz, arınma ve korunma çabasıdır. Namazlarına değer veren, özen gösteren, tekbirinden selamına kadar namazın bütün rükünlerini dosdoğru ve huşû içinde eda eden bir mümin, ibadet şuuruna sahip demektir. İbadet şuuru ise kul olma bilincidir. Allah’ın daima kendisini gördüğünü ve işittiğini bilerek, takva, merhamet ve nezaketle yaşamaktır. İşte bu sebeple namaz, müminin sadece ibadet borcunu değil, aynı zamanda üstün ahlâkını da temsil eder. Namaz kılan kişi, her türlü aşırılıktan, kabalıktan ve şiddetten korunur. Namazla güçlenen maneviyatı sayesinde, hayâ ve edebe aykırı davranışlardan uzak durur.

İhsan BUĞRAHAN
Din Hizmetleri Uzmanı

---

⁸ [Buhârî, Mevâkîf 6; Müslim, Mesâcid 282, (666); Tirmizî, Emsâl 5, (2872); Nesâî, Salât 7, (1, 231); Muvatta, Sefer 91.